

Пише Александар СКАКИЋ

РАТНИК

Сруганик, село код Мионице, судбински се урезало у српску историју 19. јула 1855. године. Тог дана је на ливади, испод шљиве ранке, рођен Живојин Мишић. Војвода. Ратник.

Одрастао у условима строгог патријархалног миљеа и захтевности живота на селу, од малена је научио да се бори. Када је послат на школовање у Крагујевац, није дуго издржао задиркивање градске деце, како наводи у својим мемоарима, после једног исмејавања пребио је „једног варошког дебелка... онако по сељачки“. Такав је био до краја живота, увек спреман да без страха иде на већег од себе.

Струганик је после скоро тачно шест деценија био поприште Колубарске битке, која је одредила Мишићево место у алеји бесмртних у нашем роду. Навршава се 110 година од једне од највећих српских победа и чувене војводине контраофанзиве након које су, на неко време, протерани Аустроугари са територије Србије.

О тој бици је све речено. Њен ток, стратешка луцидност и једна доза импровизације и ирационалности биле су одраз слојевите Мишићеве личности. Њу је карактерисао несаломљив карактер, комбинација народне мудрости и „европејских“ манира, јединствени спој менталитета Мишића Шумадинаца и генетике њихових предака Каљевића са Дурмитора. Био је правдољубив, храбар, чврсте кичме која се карактерно није повијала ни за милиметар.

Тај Мишић, ратник, био је баш такав и у мирнодопским условима. А ратници у миру често не пролазе тако добро. Много лакше се боре са куршумима непријатеља него са зломом недостојних. Његов

карактер, у многим аспектима идеала вредан, коштао га је службе више пута и доводио га чак и у egzистенцијалне неприлике. Бројне су анегдоте и историјска сећања која сведоче о његовој непопустљивости и неспремности на понизност и одрицање од свог поимања достојанства. Наводно је после расправе са краљем Александром, који му је тада рекао да је незахваљан, одговорио да може да му врати све што је од њега добио, али да се оно што је краљ добио од Мишића не враћа.

Таква нарав често му је каријерно шкодила, али га је исклесала у славно војничко име. Свог војника, углавном потеклог са села, познавао је и осећао. И они њега. Знао им је муке, нарав, менталитет и биће. Током рата војска га је звала Жућа, исказујући посебан вид блискости према свом команданту. Само такав командант могао је да направи оно војничко чудо и да од деморалисане и готово разбијене војске у збеговима са народом у тако кратком времену направи силу која ће разнети затечене Аустроугаре. Само такав ратник васпитавао је и своја три сина, који су без икакве помоћи и протекције оца били такође ратници.

У делу своје импресивне каријере Мишић је био и уредник часописа „Ратник“, чију традицију дугу 146 година данас баштини наш магазин. У том смислу, овај уводник има посебно симболичко значење.

Посвећујемо га нашем највећем ратнику. Оном истом који је једном деди у збегу који га је саветовао да бежи јер више нема ко да нас брани, рекао: „Има, има“. И данас на само тридесетак километара од ливаде на којој је светлост дана угледао Мишић, на писти ваљевске касарне, која по њему носи име, чује се заклетва и бат војничких чизама. Има ли међу тим војницима нових Живојина?

Има, има.

